

КАРПАТСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Силабус навчальної дисципліни

Майстерність актора

1. Загальна інформація			
Спеціальність	Перформативні мистецтва		
Спеціалізація	Сценічне мистецтво		
Освітня програма	Акторське мистецтво драматичного театру і кіно		
Рівень вищої освіти	<i>магістр</i>		
Мова навчання	українська		
Форма навчання	денна		
Статус навчальної дисципліни	<i>обов'язкова</i>		
Курс (рік навчання)	1		
Семестр	1		
Обсяг навчальної дисципліни	<i>15 кредитів ECTS, 450 годин</i>		
Розподіл за видами занять та годинами навчання	види	денна форма	заочна форма
	<i>лекції</i>	48	—
	<i>практичні заняття / семінарські заняття</i>	68	—
	<i>лабораторні заняття</i>	34	—
	<i>самостійна робота</i>	300	—

Форма підсумкового контролю	<i>1 семестр — залік; 2 семестр — екзамен; 3 семестр — екзамен</i>
Кафедра	Кафедра сценічного мистецтва і хореографії
Викладач (-і)	Держипільський Ростислав Любомирович
Контактний телефон викладача	
Е-mail викладача	rostyslav.derzhypilskyi@cnu.edu.ua
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Консультації проводяться згідно з графіком, у т.ч. шляхом листування через електронну пошту та в індивідуальній формі онлайн
2. Мета навчальної дисципліни	
<i>Метою вивчення навчальної дисципліни є: Метою вивчення дисципліни «Майстерність актора» є формування цілісної професійної майстерності магістранта як суб'єкта сценічної творчості через поглиблене оволодіння психофізичним апаратом, закономірностями сценічної дії, принципами роботи з драматургічним матеріалом та партнером; розвиток здатності до самостійного художнього мислення, рефлексії та авторського існування в сучасному театральному й екранному просторі, а також свідоме й критичне застосування цифрових інструментів у творчій, дослідницькій та презентаційній діяльності.</i>	
3. Тематика навчальної дисципліни	
Акторське мистецтво як система знань і практика інновації	
Психофізичний апарат актора: тіло, голос, енергія	
Сценічна дія і подієвий аналіз	
Творча індивідуальність актора і контекст епохи	
Рефлексія і критичний аналіз творчості	
Робота з драматургічним матеріалом	
Жанр, стиль, художній синтез	
Актор у колективі	
Актор і цифрові технології	
Проектування сценічного твору	
Інноваційні практики сценічного мистецтва	
Розробка індивідуального сценічного проєкту	
Публічна презентація і професійна рефлексія	

4. Система оцінювання навчальної дисципліни		
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Карпатського національного університету імені Василя Стефаника. Оцінювання здійснюється за основі накопичувальної системи оцінювання знань за 100-бальною шкалою. Максимальна кількість балів — 100. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу — 50.	
Вага оцінювання форм поточного контролю	<i>лекції</i>	
	<i>практичні / семінарські</i>	30
	<i>лабораторні</i>	20
	<i>індивідуальне завдання</i>	
	<i>колоквіум</i>	
	<i>самостійна робота</i>	
Вага оцінювання форм підсумкового контролю	<i>1 семестр — залік; 2 семестр — екзамен; 3 семестр — екзамен</i>	50

5. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність. Викладання навчальної дисципліни та взаємодія зі здобувачами ґрунтуються на принципах академічної доброчесності відповідно до чинних нормативних документів Карпатського національного університету імені Василя Стефаника:

- Кодекс академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (<https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2026/08/kodeks-akademichnoi-dobrochesnostii-karpatskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-vasylia-stefanyka.pdf>)
- Кодекс честі Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (<https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2024/02/34-04-kodeksu-chesti-prykarpatskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-vasylia-stefanyka.pdf>)
- Положення про систему забезпечення академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (<https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2024/02/34-05-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf>)
- Положення про порядок розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, застосування заходів реагування та оскарження Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2023/11/34-06_2022-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-ta-inshym-porushenniam-akademichnoi-dobrochesnosti-1.pdf)
- Процедура забезпечення дотримання академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2024/05/pr.01.1.1-08_2024-protsedura_8_universytet.pdf)

Відвідування занять. Організація освітнього процесу та контроль знань здобувачів здійснюються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу (<http://surl.li/rokxqk>) і Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти (<https://surl.lt/uinnsy>).

Неформальна освіта. Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, здійснюється відповідно до Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти (<https://surli.cc/caszlv>).

6. Рекомендована література

Основна література

Арто А. Театр і його двійник / пер. з фр., упоряд. і передм. І. Шевчук. — Київ : Видавництво Жупанського, 2021. — 280 с.

Кобзар Т. Теоретико-методичні аспекти роботи з художніми творами при підготовці акторів // Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. — 2025. — № 37. — С. 32–37.

Мейснер С. Про акторську професію : монографія / пер. укр. та ред. Р. Бажана. — Івано-Франківськ : Вид-ць Василь Рогів, 2023. — 236 с.

Сегер Л. Пишемо підтекст : докопатися до коріння / пер. з англ. Н. Сліпенко. — Київ : ArtHuss, 2025. — 160 с.
Сухорукова К. С. Сценічна мова в контексті професійної підготовки акторів : сучасні педагогічні виклики // Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. — 2025. — № 36. — С. 65–71.
Циганик М., Баша О., Бень Г. Особливості формування професійних якостей студентів спеціальності «Сценічне мистецтво (акторське мистецтво драматичного театру і кіно)» // Актуальні питання гуманітарних наук. — 2024. — Вип. 80, т. 2. — С. 128–134.
Додаткова література
Аристотель. Поетика / пер. з дав.-грец. Б. Тена ; наук. ред. В. Добрянський. — Харків : Фоліо, 2018. — 154 с.
Барба Е. Паперове каное / пер. з англ. — Львів : Літопис, 2001. — 288 с.
Барнич М. М. Майстерність актора : техніка «обману» : навч. посіб. — 2-ге вид., виправл. та доповн. — Київ : Ліра-К, 2016. — 304 с.
Біль Р. Виховання акторської харизми : метод. посіб. — Вінниця : Нова Книга, 2013. — 232 с.
Бобошко Ю. М. Режисер Леся Курбас. — Київ : Мистецтво, 1987. — 197 с.
Бондарчук С. Мімограмота. Майстерство актора / упоряд. та ред. проєкту «Сценознавство». — Київ : Сценознавство, 2018. — 112 с.
Брехт Б. Про мистецтво театру / пер. з нім. — Київ : Мистецтво, 1977. — 302 с.
Брук П. Жодних секретів : думки про акторську майстерність і театр / пер. з англ. — Львів : Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, 2005. — 136 с.
Волицька І. В. Театральна юність Леся Курбаса. — Львів : Ін-т народознавства НАН України, 1995. — 192 с.
Волицька І. Курбас : погляд на тіло // Курбасівські читання. — Київ, 2006. — № 1. — С. 45–53.
Волицька І. Курбасова дефініція творчості актора і категорія «тривання» // Курбасівські читання. — Київ, 2007. — С. 28–36.
Грицан А. В. Виховання режисера : психофізичний та інтелектуальний тренінг : навч. посіб. — 2-ге вид., переробл. та доповн. — Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2009. — 248 с.
Гротовський Є. Театр, ритуал, перформер / пер. та упоряд. — Львів : Центр Європи, 1999. — 220 с.
Десятник Г. О., Лимар Л. Д. Основи акторської майстерності в екранній творчості : навч. посіб. — Київ : КМАЕКМ, 2020. — 180 с.
Дідро Д. Парадокс про актора. — Київ : Мистецтво, 1966. — 146 с. — (Пам'ятки естетичної думки).
Життя і творчість Леся Курбаса / упоряд. та наук. ред. Б. Козак. — Львів ; Київ ; Харків : Літопис, 2012. — 880 с.
Заворотній О. Т., Лопандя В. М. Психофізична техніка та тренінг актора : навч. посіб. — Рівне : РДГУ, 2006. — 270 с.
Заворотній О. Т., Лопандя В. М. Робота режисера над п'єсою та виставою : навч. посіб. — Рівне : Вид-ць Олег Зень, 2009. — 197 с.

Ігнатюк М. М. Монолог у мистецтві драматичної вистави : навч. посіб. — Рівне : РДГУ, 2001. — 90 с.
Ігнатюк М. М. Свічадо зореслова : посіб.-хрестоматія зі сценічної мови. — Тернопіль : Навч. кн. — Богдан, 2011. — 532 с.
Козачковський Д. Нотатки на сторінках ролей, п'єс і клаптиках паперу : підручна кн. для акторів та режисерів / упоряд. Б. Козак. — Львів : Вид. центр Львів. нац. ун-ту ім. І. Франка, 2017. — 96 с.
Курбас Л. Спогади сучасників. — Київ : Мистецтво, 1969. — 310 с.
Курбас Л. Театральні закони і акценти / упоряд. Б. Козак. — Львів : Літопис, 1996. — 240 с.
Курбас Л. Філософія театру / упоряд. М. Лабінський. — Київ : Основи, 2001. — 917 с.
Ліпцин О. Ф. Акторська майстерність в ігровому театрі : метод. посіб. магістер. програми «МЕТАТЕАТР». — Острог : Вид-во Нац. ун-ту «Острозька академія», 2020. — 124 с.
Ліпцин О. Ф. Режисура ігрового театру : метод. посіб. магістер. програми «МЕТАТЕАТР». — Острог : Вид-во Нац. ун-ту «Острозька академія», 2020. — 138 с.
Мар'яненко І. О. Сцена, актори, ролі. — Київ : Мистецтво, 1964. — 290 с.
Нариси з історії театрального мистецтва України ХХ століття / Ін-т проблем сучас. мистецтва НАМ України. — Київ : Інтертехнологія, 2006. — 1054 с. : іл.
Неклюдова Т. Б. Основи акторської майстерності : навч. посіб. — Київ : КНУКіМ, 2019. — 210 с.
Паві П. Словник театру. — Львів : Вид. центр Львів. нац. ун-ту ім. І. Франка, 2006. — 640 с.
Пансо В. Праця і талант у творчості актора / пер. з рос. — Львів : Літопис, 2014. — 276 с.
Ревуцький Дм. Живе слово. Теорія виразного читання для школи / вступ. сл. В. Ревуцький ; передм. Б. Козак ; ред. Н. Бічуя. — Львів : Вид-во Львів. нац. ун-ту ім. І. Франка, 2001. — 200 с.
Стайн Дж. Сучасна драматургія в теорії та театральній практиці : у 3 т. — Львів : Літопис, 2003.
Топорков В. Про техніку актора. — Київ : Мистецтво, 1961. — 224 с.
Просценіум : наук. зб. — Львів.
Кіно-Театр : журнал. — Київ.
Український театр : журнал. — Київ.
Курбасівські читання : зб. наук. праць. — Київ.
Додаткові електронні ресурси
Prometheus — українська платформа масових відкритих онлайн-курсів. https://prometheus.org.ua
Coursera — міжнародна освітня платформа. https://www.coursera.org
Udemy — платформа практичних онлайн-курсів. https://www.udemy.com
TED — відеоресурс публічних виступів. https://www.ted.com

Детальна інформація щодо вивчення освітнього компоненту висвітлена у робочій програмі навчальної дисципліни <https://cqa.cnu.edu.ua/wp->

[content/uploads/sites/149/2026/09/op-akt.must_mag-2026.pdf](#)

Викладач

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Derzhypil'skyi Rostislav Lyubomirovych', written in a cursive style.

Держипільський Ростислав Любомирович